

IV Jornada de Salut Mental i Addiccions
Estigma i salut mental:
reflexió de la situació actual i propostes de futur

Sala Josep Marull, Campus Universitari Mar

Barcelona, 8 de febrer de 2018

Les IV Jornades de Salut Mental i Addiccions sobre el fenomen del Estigma en les persones amb trastorns de la Salut Mental, celebrades el dia 8 de febrer 2018, a l'Escola Superior d'Infermeria del Mar (centre adscrit a UPF), ha estat tot un èxit de participació i continguts treballats. Hi han assistit 135 persones de més de 35 institucions i organitzacions tan del sistema de salut com del sector social. S'han celebrat dues taules que han donat lloc a un ric debat sobre el fenomen del Estigma en Salut Mental. Algunes de les conclusions i propostes emanades d'aquesta trobada és recullen a continuació:

Conclusions

1. Cal treballar, des de la docència, les idees negatives sobre les persones que pateixen un trastorn de la salut mental, a través de la pràctica reflexiva i l'autoconeixement dels futurs professionals de la salut
2. Donar suport per a la transferència a la pràctica clínica, incidint en els òrgans de gestió perquè s'adeqüin els recursos humans que facin possible un entorn de relació terapèutica en l'atenció a la persona amb trastorn de la salut mental
3. És possible objectivar l'estigma, científicament. I el que és més important: determinar quines intervencions són les més adequades per convertir una relació professional estigmatitzant, en una relació terapèutica, com correspon a la bona pràctica.
4. Es posa de manifest la importància del llenguatge en la construcció de la realitat i l'imaginari social. El que no es nomena, no existeix. Però el que es nomena indegudament, es perverteix i crea realitats paral·leles nocives per a les persones.
5. L'estigma s'agreuja quan incorporem a l'anàlisi, la perspectiva de gènere.
6. La percepció de les persones amb afectació de la salut mental sobre l'atenció sanitària rebuda és altament insatisfactòria, el que ha de portar-nos a reflexionar sobre el tema per prendre consciència clara del problema, com a professionals i com a ciutadans.

7. La lluita contra l'estigma es de tothom, és una qüestió social i no es pot culpabilitzar a ningú.

Propostes

1. Canvi de model de cura. Cal promoure el disseny de comunitats terapèutiques dialògiques, on professionals, usuaris i famílies, de forma conjunta, tinguin veu, es respectin i se sentin escoltats. La cura centrada en la persona i la família sembla ser una alternativa idònia per abordar el fenomen de l'Estigma i millorar l'atenció que reben les persones afectades.

2. Les estratègies col·laboratives inclusives, contribueixen a normalitzar la vida de les persones afectades per un trastorn mental.

3. Incidir en les organitzacions per crear entorns socioafectius terapèutics, facilitadors de l'apoderament de les persones amb alteracions de la salut mental.

Dra. Lola Bardallo Porras, directora de l'Escola Superior d'Infermeria del Mar (centre adscrit a la UPF), MBardallo@parcdesalutmar.cat

Dr. Antonio R. Moreno Poyato, professor de l'Escola Superior d'Infermeria del Mar (centre adscrit a la UPF), armorenop@parcdesalutmar.cat

Barcelona, 11 de febrer de 2018